

Štvrtok 16. februára 2017

P8_TA(2017)0048

Možný vývoj a úpravy súčasnej inštitucionálnej štruktúry Európskej únie**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2017 o možnom vývoji a úpravách súčasnej inštitucionálnej štruktúry Európskej únie (2014/2248(INI))**

(2018/C 252/22)

Európsky parlament,

- so zreteľom najmä na články 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 a 50 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluvy o EÚ“) a na články 119, 120 – 126, 127 – 133, 136 – 138, 139 – 144, 194 a 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a k nej pripojené protokoly,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na správu predsedu Európskej komisie v úzkej spolupráci s predsedom Európskej rady, predsedom Európskeho parlamentu, prezidentom Európskej centrálnej banky a predsedom Euroskupiny z 22. júna 2015 s názvom Dobudovanie európskej hospodárskej a menovej únie (tzv. správa piatich predsedov) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 19. novembra 2013 o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec (ďalej len „VFR“) na roky 2014 – 2020 ⁽²⁾, a na svoje rozhodnutie z 19. novembra 2013 o uzavretí Medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení ⁽³⁾,
- so zreteľom na VFR ⁽⁴⁾ a medziinštitucionálnu dohodu ⁽⁵⁾ v znení prijatom 2. decembra 2013,
- so zreteľom na záverečnú správu a odporúčania skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje z decembra 2016 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 18. – 19. februára 2016 o novom riešení pre Spojené kráľovstvo v rámci Európskej únie, ktoré je vzhľadom na rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ bezpredmetné,
- so zreteľom na rozhodnutie o vystúpení z EÚ, ktoré prinieslo referendum v Spojenom kráľovstve,
- so zreteľom na štandardný Eurobarometer 84 z jesene 2015 s názvom Verejná mienka v Európskej únii a na osobitný barometer Európskeho parlamentu z júna 2016 s názvom Európania v roku 2016: vnímanie a očakávania, boj proti terorizmu a radikalizácii,
- so zreteľom na stanovisko 2/13 Súdneho dvora Európskej únie k návrhu dohody o pristúpení EÚ k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Európsky dohovor o ľudských právach – ECHR) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_sk.pdf

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 436, 24.11.2016, s. 49.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 436, 24.11.2016, s. 47.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/budget/mfi/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf

⁽⁷⁾ Stanovisko Súdneho dvora 2/13 z 18. decembra 2014.

Štvrtok 16. februára 2017

- so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady z 28. júna 2013, ktorým sa stanovuje zloženie Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. decembra 2013 k ústavným problémom viacstranného riadenia v Európskej únii ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. apríla 2014 o rokovaníach o VFR na roky 2014 – 2020: získavanie skúseností a ďalší postup ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 22. novembra 2012 o voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2014 ⁽⁴⁾ a zo 4. júla 2013 o zlepšení praktických opatrení týkajúcich sa konania volieb do Európskeho parlamentu v roku 2014 ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2013 o umiestnení sídiel inštitúcií Európskej únie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. októbra 2015 o európskej iniciatíve občanov ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. novembra 2015 o reforme volebného zákona Európskej únie ⁽⁸⁾ a na návrh na zmenu Aktu o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu priamym všeobecným hlasovaním,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. júna 2016 o rozhodnutí vystúpiť z EÚ vyplývajúcom z referenda v Spojenom kráľovstve ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2017 o zlepšení fungovania Európskej únie využitím potenciálu Lisabonskej zmluvy ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2017 o rozpočtovej kapacite pre eurozónu ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1624 zo 14. septembra 2016 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii ⁽¹³⁾,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 16. septembra 2015 ⁽¹⁴⁾ a stanovisko Výboru regiónov z 8. júla 2015 ⁽¹⁵⁾,
- so zreteľom na vyhlásenie predsedov talianskej snemovne Camera dei deputati, francúzskeho Národného zhromaždenia, nemeckého Spolkového snemu a luxemburskej Poslaneckej snemovne s názvom Väčšia európska integrácia: cesta vpred, podpísané 14. septembra 2015, ktoré v súčasnosti schválilo viacero komôr národných parlamentov v EÚ,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 57.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 468, 15.12.2016, s. 176.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0378.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 419, 16.12.2015, s. 185.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 75, 26.2.2016, s. 109.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 436, 24.11.2016, s. 2.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0382.

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0395.

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0294.

⁽¹⁰⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0049.

⁽¹¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0050.

⁽¹²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0409.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 251, 16.9.2016, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Ú. v. EÚ C 13, 15.1.2016, s. 183.

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 313, 22.9.2015, s. 9.

Štvrtok 16. februára 2017

- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 31. januára 2013 s názvom Posilňovanie občianstva Únie: podpora volebného práva občanov EÚ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci a stanoviská Výboru pre rozpočet a Výboru pre kontrolu rozpočtu (A8-0390/2016),
- A. keďže cieľom tohto uznesenia je poskytnúť riešenia, ktoré sa nedajú dosiahnuť súčasnými nástrojmi stanovenými v zmluvách, a teda ich možno realizovať len prostredníctvom zmeny zmluvy v budúcnosti, keď sú splnené príslušné podmienky;
- B. keďže neschopnosť inštitúcií EÚ vyrovnávať sa s hlbokými a početnými krízami, ktorým EÚ v súčasnosti čelí a ktoré sú známe aj ako „mnohostranná kríza“, vrátane ich finančných, hospodárskych, sociálnych a migračných dôsledkov a vzostup populistických strán a nacionalistických hnutí vedú k tomu, že rastúca časť obyvateľstva prejavuje zvýšenú nespokojnosť s fungovaním EÚ v jej súčasnej podobe;
- C. keďže tieto podstatné európske výzvy nemôžu zvládnuť jednotlivé členské štáty samostatne, ale potrebná je spoločná reakcia EÚ;
- D. keďže pokrok pri budovaní EÚ, ktorá môže skutočne naplniť a dosiahnuť stanovené ciele, je narušený v dôsledku zlyhania správy, ku ktorému dochádza z dôvodu nepretržitého a systematického úsilia o dosiahnutie jednomyselnosti v Rade (ktoré stále vychádza z tzv. luxemburského kompromisu), a pre to, že neexistuje jeden dôveryhodný orgán výkonnej moci, ktorý by mal úplnú demokratickú legitimitu a právomoc prijímať účinné opatrenia v širokom spektre politík; keďže nedávne príklady, ako nedostatočne riadené utečenecké toky, pomalé očistenie našich bánk po vypuknutí finančnej krízy a chýbajúca okamžitá spoločná reakcia na vnútornú a vonkajšiu hrozbu terorizmu, jasne preukázali neschopnosť EÚ účinne a rýchlo reagovať;
- E. keďže EÚ nedokáže naplniť očakávania európskych občanov, pretože sa v celom rozsahu nevyužíva potenciál súčasných zmlúv, ktoré neposkytujú všetky potrebné nástroje, právomoci a rozhodovacie postupy na účinné riešenie týchto spoločných cieľov;
- F. keďže tento problém v kombinácii s absenciou spoločnej vízie členských štátov, pokiaľ ide o budúcnosť nášho kontinentu, vedie k nebyvalému nárastu „euroskepticizmu“, ktorý prináša návrat k nacionalizmu a riziko oslabenia, či dokonca možného rozpadu EÚ;
- G. keďže systém, ktorý členským štátom umožňuje uchýľovať sa k riešeniam „à la carte“ a bol ďalej posilnený vďaka Lisabonskej zmluve, viedol k zvýšeniu zložitosti EÚ a k zdôrazneniu jej vnútorných rozdielov; keďže napriek flexibilitě, ktorú zmluvy ponúkajú, viacero členských štátov dostalo výnimky z uplatňovania primárneho práva, čím sa vytvoril neprehľadný systém prelínajúcich sa okruhov spolupráce a sťažila sa demokratická kontrola a zodpovednosť;
- H. keďže zmluvy ponúkajú formy flexibilnej a diferencovanej integrácie na úrovni sekundárneho práva prostredníctvom nástrojov posilnenej a štruktúrovanej spolupráce, ktoré by sa mali uplatňovať na obmedzené množstvo politík a zároveň by mali byť inkluzívne, aby sa tak mohli zapojiť všetky členské štáty; keďže vplyv posilnenej spolupráce je po dvadsiatich rokoch od jej zavedenia stále obmedzený; keďže posilnená spolupráca sa využila v troch prípadoch, a to v súvislosti so spoločnými predpismi pre rozhodné právo týkajúce sa rozvodov medzinárodných dvojíc, s európskym patentom s jednotným účinkom a so zavedením dane z finančných transakcií (DFT); keďže posilnená spolupráca sa musí využívať ako prvý krok k integrácii politík, ako je spoločná bezpečnostná a obranná politika (SBOP), a nie ako nástroj podpory riešení „à la carte“;
- I. keďže metóda Spoločenstva sa musí zachovať a nesmú ju narúšať medzivládne riešenia, a to ani v oblastiach, v ktorých podmienky účasti nespĺňajú všetky členské štáty;

(1) Ú. v. EÚ C 62, 2.3.2013, s. 26.

Štvrtok 16. februára 2017

- J. keďže euro je menou EÚ (článok 3 ods. 4 Zmluvy o EÚ), ale Spojené kráľovstvo získalo výnimku z povinnosti prijať euro (Protokol č. 15), Dánsko má ústavnú výnimku (Protokol č. 16), Švédsko prestalo dodržiavať konvergenčné kritériá pre euro a v Európskej rade sa otvorene rokovalo o možnosti, že Grécko prestane používať jednotnú menu; keďže po splnení všetkých požadovaných kritérií sú všetky členské štáty povinné prijať spoločnú menu, no pre členské štáty, ktoré prijímú euro po jeho zavedení, nebol stanovený žiadny harmonogram;
- K. keďže v súvislosti so Schengenom, s voľným pohybom osôb a následným zrušením kontrol na vnútorných hraniciach, teda s ustanoveniami formálne začlenenými do zmlúv, dostali Spojené kráľovstvo a Írsko možnosť nezúčastniť sa (tzv. opt-out); keďže štyri ďalšie členské štáty sa na tejto politike tiež nezúčastňujú aj napriek tomu, že je pre ne povinná, ale zároveň sa trom krajinám mimo EÚ poskytla možnosť byť súčasťou tejto politiky (tzv. opt-in); keďže táto roztrieštenosť bráni nielen úplnému zrušeniu niektorých zostávajúcich vnútorných hraníc, ale zároveň predstavuje ťažkosti pri vytváraní skutočného vnútorného trhu a plne integrovaného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; pripomína, že začlenenie do schengenského priestoru musí zostať cieľom pre všetky členské štáty EÚ;
- L. keďže výnimky pre konkrétne členské štáty ohrozujú jednotné uplatňovanie práva EÚ, vedú k prílišnej zložitosti z hľadiska riadenia, ohrozujú súdržnosť EÚ a narušujú solidaritu medzi jej občanmi;
- M. keďže od nadobudnutia účinnosti Lisabonskej zmluvy a ešte výraznejšie v dôsledku finančnej, migračnej a bezpečnostnej krízy Európska rada rozšírila svoju úlohu o každodenné riadenie prostredníctvom prijímania medzivládnych nástrojov mimo rámca EÚ, napriek tomu, že nemá za úlohu vykonávať legislatívne funkcie, ale poskytovať EÚ potrebné podnety na jej rozvoj a určovať jej všeobecné politické smerovanie a priority (článok 15 ods. 1 Zmluvy o EÚ);
- N. keďže spoliehanie sa na jednomyselnosť v Európskej rade a jej neschopnosť dosiahnuť túto jednomyselnosť viedla k prijímaniu medzivládnych nástrojov mimo právneho rámca EÚ, akými sú Európsky mechanizmus pre stabilitu (ďalej len „EMS“), Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii (TSCG, známa aj ako rozpočtová dohoda); keďže to isté platí aj pre dohodu s Tureckom o sýrskej utečeneckej kríze;
- O. keďže napriek tomu, že v článku 16 zmluvy TSCG sa ustanovuje, že do piatich rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti (pred 1. januárom 2018) sa musia prijať potrebné kroky na začlenenie rozpočtovej dohody do právneho rámca EÚ, a keďže podobné ustanovenia sa zahrnuté do Dohody o prevode a mutualizácii príspevkov do jednotného fondu na riešenie krízových situácií, je jasné, že odolnosť eurozóny voči kríze vrátane dobudovania bankovej únie nemožno dosiahnuť bez ďalšieho prehlbovania fiškálnych opatrení a bez vytvorenia spoľahlivejšej, účinnejšej a demokratickejšej formy riadenia;
- P. keďže tento nový systém riadenia predpokladá, že Komisia sa stane skutočnou vládou, ktorá sa bude zodpovedať Európskemu parlamentu a bude schopná formulovať a vykonávať spoločnú fiškálnu a makroekonomickú politiku, ktorú eurozóna potrebuje, pričom musí mať k dispozícii prostriedky a rozpočet zodpovedajúci rozsahu úloh; keďže toto si okrem opatrení v rámci platného primárneho práva vyžaduje aj reformu Lisabonskej zmluvy;
- Q. keďže to platí aj v prípade potrebných reforiem a modernizácie finančných zdrojov celej EÚ; keďže dohodu o súčasnom viacročnom finančnom rámci (VFR) sa podarilo dosiahnuť až po dlhých a namáhavých rokoch a zároveň sa prijalo rozhodnutie vytvoriť skupinu na vysokej úrovni, ktorá má preskúmať systém „vlastných zdrojov“ príjmu EÚ a podať správu v roku 2016; keďže súčasný VFR značne obmedzuje finančnú a politickú autonómiu EÚ, lebo väčšinu príjmov tvoria vnútroštátne príspevky členských štátov a veľká časť výdavkov je vopred určená na platby, ktoré plynú späť tým istým členským štátom; keďže príspevky členských štátov odvíjajúce sa od HNP/HND sú zatiaľ najväčším zdrojom príjmov;

Štvrtok 16. februára 2017

- R. keďže v porovnaní s predchádzajúcim VFR je súčasný VFR v nominálnom vyjadrení nižší, hoci okolnosti si vyžadujú veľké fiškálne úsilie na pomoc utečencom a oživenie hospodárskeho rastu, sociálnej súdržnosti a finančnej stability;
- S. keďže požiadavka jednomyselnosti v daňovej politike bráni riešeniu existencie daňových rajov v EÚ a škodlivých daňových politík členských štátov; keďže mnohé z týchto postupov narúšajú fungovanie vnútorného trhu, ohrozujú príjmy členských štátov a v konečnom dôsledku prenášajú bremeno na občanov a MSP;
- T. keďže EÚ je ústavným systémom založeným na zásadách právneho štátu; keďže je potrebné zmeniť zmluvy, aby Súdny dvor Európskej únie získal právomoc nad všetkými aspektmi právnych predpisov EÚ, v súlade so zásadou delby moci;
- U. keďže EÚ je založená aj na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám; keďže existujúce nástroje EÚ na posudzovanie a sankcionovanie porušení týchto zásad zo strany členských štátov sa ukázali ako nedostatočné; keďže konania o porušení predpisov v súvislosti s konkrétnymi právnymi aktmi alebo krokmi členského štátu, ktorými porušuje právo EÚ, nepostačujú na riešenie systematického porušovania základných hodnôt EÚ; keďže podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ prijíma Rada rozhodnutie o jasnom riziku vážneho porušenia základných hodnôt štvorpäťtinovou väčšinou svojich členov a Podľa článku 7 ods. 2 Zmluvy o EÚ Európska rada jednomyselne rozhoduje o existencii závažného alebo pretrvávajúceho porušenia hodnôt; keďže v dôsledku toho sa zatiaľ neuplatnilo ani preventívne opatrenie podľa článku 7 ods. 1 Zmluvy o EÚ ani sankčný mechanizmus podľa článku 7 ods. 2 a 3 Zmluvy o EÚ;
- V. keďže sa zdá, že EÚ dokáže lepšie ovplyvňovať politiky v oblasti základných práv, zásad právneho štátu a korupcie vo fáze, keď sú štáty ešte len kandidátmi na členstvo v EÚ; keďže mechanizmus právneho štátu by sa mal rovnakou mierou uplatňovať na všetky členské štáty;
- W. keďže preskúmanie je potrebné aj na obnovenie rovnováhy a zásadnú modernizáciu fungovania EÚ s cieľom vytvoriť menej byrokratický právny rámec a zabezpečiť účinnejšiu tvorbu politík, ktorá bude bližšia potrebám občanov; keďže EÚ musí mať potrebné právomoci na to, aby mohla napredovať pri dosahovaní niektorých jej vytýčených cieľov, medzi ktoré patrí energetická únia, sociálna súdržnosť a úsilie o plnú zamestnanosť, spravodlivé a spoločné riadenie migrácie, ako aj vnútorná a vonkajšia bezpečnostná politika;
- X. keďže rozvíjanie systematického dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti a posilňovanie sociálneho dialógu na všetkých úrovniach v súlade so zásadou stanovenou v článku 11 ZFEÚ je kľúčom k prekonaniu euroskepticizmu, upevneniu významu európskeho rozmeru solidarity, sociálnej súdržnosti a budovaniu participatívnej a inkluzívnej demokracie ako doplnku k zastupiteľskej demokracii;
- Y. keďže v poslednom desaťročí sa bezpečnostná situácia v Európe značne zhoršila, a to najmä v našom susedstve: jednotlivé členské štáty si už nedokážu samy zaručiť vlastnú vnútornú a vonkajšiu bezpečnosť;
- Z. keďže znížením obranyschopnosti Európy sa obmedzila schopnosť Európy šíriť stabilitu za našimi bezprostrednými hranicami; keďže táto situácia ide ruka v ruku s neochotou našich amerických spojencov zasiahnuť, ak Európa nie je pripravená prevziať svoj podiel zodpovednosti; keďže by sa mala posilniť obranná politika EÚ a vytvoriť komplexné partnerstvo EÚ-NATO a zároveň by sa malo EÚ umožniť konať samostatne pri operáciách v zahraničí, hlavne s cieľom stabilizovať susedstvo; keďže z toho vyplýva potreba intenzívnejšej spolupráce medzi členskými štátmi a začlenenia niektorých ich obranných kapacít do európskeho obranného spoločenstva, čo je v súlade s novou európskou bezpečnostnou stratégiou;

Štvrtok 16. februára 2017

- AA. keďže žiadna z tzv. premostovacích doložiek, ktoré boli stanovené v Lisabonskej zmluve s cieľom zefektívniť reformu správy EÚ, nebola zavedená a v súčasnej situácii je nepravdepodobné, že by sa tak stalo; keďže, naopak, v dôsledku rozhodnutia Európskej rady z 18. – 19. júna 2009 o znížení počtu členov Komisie, stanovenom v Lisabonskej zmluve, sa okamžite použilo ustanovenie o vylúčení (let-out);
- AB. keďže voľby do Európskeho parlamentu v roku 2014 po prvýkrát priamo viedli k nominácii kandidáta na predsedu Komisie; keďže občania však, žiaľ, nemali možnosť voľiť kandidátov priamo; keďže nadnárodný charakter európskych volieb by sa mal ďalej posilniť zavedením jasného právneho základu, ktorým sa zabezpečí zachovanie a rozvoj tohto nového systému; keďže občania navyše len ťažko rozumejú vzájomným väzbám medzi predsedom Komisie a predsedom Európskej rady;
- AC. keďže naliehavosť reformy EÚ prudko vzrástla po rozhodnutí o vystúpení z EÚ, ktoré prinieslo referendum v Spojenom kráľovstve; keďže pri rokovaní o podmienkach vystúpenia Spojeného kráľovstva sa musí zohľadniť aj rámec jeho budúceho vzťahu s EÚ; keďže o tejto dohode sa musí rokovať v súlade s článkom 218 ods. 3 ZFEÚ a v mene EÚ ju musí uzatvoriť Rada, ktorá sa uznáva kvalifikovanou väčšinou po udelení súhlasu Európskeho parlamentu; keďže Európsky parlament by teda mal byť v plnom rozsahu zapojený do rokovacieho procesu;
- AD. keďže odchod Spojeného kráľovstva by bol príležitosťou na zníženie zložitosti EÚ a objasnenie toho, čo skutočne znamená členstvo v EÚ; keďže do budúcnosti treba jasný rámec pre vzťahy EÚ s nečlenskými krajinami v jej susedstve (so Spojeným kráľovstvom, s Nórskom, so Švajčiarskom, s Tureckom, Ukrajinou atď.); keďže už zakladatelia EÚ predpokladali, že by mohol existovať určitý typ „štátútu pridruženej krajiny“;
- AE. keďže v tejto dôležitej otázke sa zmluvami prenáša na Európsky parlament šesť osobitných právomocí, konkrétne: právo navrhovať zmeny zmlúv (článok 48 ods. 2 Zmluvy o EÚ), právo, aby sa Európska rada poradila s Európskym parlamentom v súvislosti so zmenami a doplneniami zmlúv (článok 48 ods. 3 prvý pododsek Zmluvy o EÚ), právo trvať na zvolaní konventu proti vôli Európskej rady (článok 48 ods. 3 druhý pododsek Zmluvy o EÚ), právo na poradu s Európskym parlamentom pred prijatím rozhodnutia Európskej rady, ktorým sa menia alebo dopĺňajú všetky alebo niektoré ustanovenia tretej časti ZFEÚ (článok 48 ods. 6 druhý pododsek Zmluvy o EÚ), právo iniciovať prerozdelenie kresiel v Európskom parlamente pred nasledujúcimi voľbami (článok 14 ods. 2 Zmluvy o EÚ) a právo navrhnuť jednotný volebný postup (článok 223 ods. 1 ZFEÚ);
- AF. keďže sa musia zachovať úlohy Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Výboru regiónov ako inštitucionálnych zástupcov organizácií občianskej spoločnosti a regionálnych a miestnych aktérov, pretože ich názory prispievajú k zvýšeniu demokratickej legitímnosti tvorby politiky a legislatívnych procesov;
- AG. keďže prevažná väčšina regionálnych a miestnych samospráv EÚ sa prostredníctvom Výboru regiónov trvale vyjadruje v prospech integrovanej EÚ s účinným riadením;
1. domnieva sa, že čas krízového riadenia prostredníctvom postupne prijímaných rozhodnutí ad hoc sa skončil, pretože prináša len opatrenia, ktoré sú často nedostatočné a oneskorené; je presvedčený, že teraz nastal čas dôkladne sa zamyslieť na tým, ako odstrániť nedostatky v riadení EÚ prostredníctvom rozsiahlej a hĺbkovej revízie Lisabonskej zmluvy; domnieva sa, že zatiaľ možno uskutočňovať krátkodobé a strednodobé riešenia využitím potenciálu platných zmlúv v plnom rozsahu;
  2. konštatuje, že reforma EÚ by nemala priniesť návrat k zvýšenému vplyvu národných vlád a medzivládnej spolupráce, ale mala by smerovať k modernizácii EÚ prostredníctvom vytvorenia nových nástrojov, účinných nových európskych kapacít a väčšej demokratizácie rozhodovacieho procesu;

Štvrtok 16. februára 2017

3. zdôrazňuje, že z výsledkov nedávneho prieskumu Eurobarometra vyplýva, že občania EÚ si napriek všeobecne rozšírenému presvedčeniu naďalej plne uvedomujú význam skutočných európskych riešení⁽¹⁾, okrem iného v oblasti bezpečnosti, obrany a migrácie, a podporujú ich;
4. s veľkými obavami sleduje, ako rastúci počet podskupín členských štátov spôsobuje nedostatok transparentnosti, čím oslabuje jednotu EÚ a znižuje dôveru ľudí; domnieva sa, že vhodným formátom na diskusie o budúcnosti EÚ je EÚ 27; zdôrazňuje, že rozdrobenie diskusie na rôzne formáty či skupiny členských štátov by bolo kontraproduktívne;
5. zdôrazňuje, že komplexná demokratická reforma zmlúv sa musí dosiahnuť prostredníctvom úvah o budúcnosti EÚ a dohody o vízii pre súčasné a budúce generácie európskych občanov, čo povedie ku konventu, ktorý zaručuje inkluzívnosť, lebo pozostáva zo zástupcov národných parlamentov, vlád všetkých členských štátov, Komisie, Európskeho parlamentu a poradných orgánov EÚ, a tiež poskytuje vhodnú platformu na takéto úvahy a umožňuje zapojenie európskych občanov a občianskej spoločnosti;

Koniec Európy „à la carte“

6. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že vždy, keď sa Európska rada rozhodne uplatniť medzivládne postupy a obísť tzv. metódu Únie, vymedzenú v zmluvách, vedie to nielen k zníženiu účinnosti tvorby politík, ale prispieva tiež k rastúcemu nedostatku transparentnosti, demokratickej zodpovednosti a kontroly; domnieva sa, že diferencovaný prístup sa dá predstaviť len ako dočasný krok na ceste k účinnejšej a integrovanejšej tvorbe politík EÚ;
7. domnieva sa, že tzv. metóda Únie je jedinou demokratickou metódou prijímania právnych predpisov, ktorá zaručuje zohľadnenie všetkých záujmov, najmä spoločného európskeho záujmu; pod pojmom „metóda Únie“ rozumie legislatívny postup, podľa ktorého Komisia v rámci svojej právomoci výkonného orgánu iniciuje legislatívu, Európsky parlament zastupujúci občanov a Rada zastupujúca členské štáty spolurozhodujú na základe väčšinového hlasovania, pričom povinnosť jednomyselného hlasovania v Rade sa stáva absolútnou výnimkou, a Súdny dvor zabezpečuje dohľad a konečnú súdnu kontrolu; trvá na tom, aby sa metóda Únie dodržiavala aj v naliehavých prípadoch;
8. za týchto okolností považuje za potrebné opätovne potvrdiť úlohu „čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy“ (článok 1 Zmluvy o EÚ) s cieľom zmierniť akúkoľvek tendenciu smerujúcu k dezintegrácii a opätovne objasniť morálny, politický a historický účel, ako aj ústavnú povahu EÚ;
9. navrhuje menej obmedzujúci charakter požiadaviek na nadviazanie posilnenej a štruktúrovanej spolupráce, medziiným prostredníctvom zníženia minimálneho počtu zúčastnených členských štátov;
10. navrhuje, aby sa pri ďalšej revízii zmlúv odstránili alebo aspoň rázne obmedzili postupy opt-out, opt-in a výnimiek pre jednotlivé členské štáty na úrovni primárneho práva EÚ, čím by sa zracionalizovala súčasná nesytematická diferenciácia;
11. odporúča, aby sa zdefinovalo a rozvinulo partnerstvo so zámerom vytvoriť okruh partnerov v okolí EÚ pre štáty, ktoré nevstúpia alebo nemôžu vstúpiť do EÚ, no napriek tomu by s ňou chceli udržiavať úzky vzťah; domnieva sa, že tento vzťah by sa mal spájať s povinnosťami zodpovedajúcimi príslušným právam, ako je finančný príspevok a, čo je dôležitejšie, rešpektovanie základných hodnôt a zásad právneho štátu EÚ;
12. je presvedčený, že by sa mal zachovať jednotný inštitucionálny rámec, aby sa tak dosiahli spoločné ciele EÚ a zaručila zásada rovnosti všetkých občanov a členských štátov;

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ

13. poznamenáva, že tento nový typ partnerstva by mohol byť jedným z možných výsledkov rešpektovania vôle väčšiny občanov Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ; zdôrazňuje, že vystúpenie Spojeného kráľovstva ako jedného z väčších členských štátov a najväčšieho členského štátu mimo eurozóny ovplyvní pevnosť a inštitucionálnu rovnováhu v rámci EÚ;

(¹) Štandardný Eurobarometer 84 – jeseň 2015 a Osobitný Eurobarometer EP – jún 2016.

Štvrtok 16. februára 2017

14. potvrdzuje, že ústavné prvky EÚ, najmä integrita jednotného trhu a skutočnosť, že ju nemožno oddeliť od štyroch základných slobôd EÚ (voľný pohyb kapitálu, osôb, tovaru a služieb), sú základnými, neoddeliteľnými piliermi EÚ, rovnako ako existencia právneho štátu, ktorú zaručuje Súdny dvor Európskej únie; potvrdzuje, že táto ústavná jednota nemôže prestať existovať počas rokovaní o odchode Spojeného kráľovstva z EÚ;

15. žiada, aby sa vzhľadom na rozhodnutie občanov Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ presunuli sídla Európskeho orgánu pre bankovníctvo a Európskej agentúry pre lieky, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v Londýne, do iného členského štátu;

Nové hospodárske riadenie pre hospodársky rast, sociálnu súdržnosť a finančnú stabilitu

16. je hlboko znepokojený narastajúcimi hospodárskymi a sociálnymi rozdielmi a nedostatkom hospodárskych reforiem a finančnej stability v rámci hospodárskej a menovej únie (HMÚ), ako aj stratou konkurencieschopnosti hospodárstiev mnohých členských štátov; tento stav je spôsobený najmä tým, že neexistuje spoločná fiškálna a hospodárska politika; domnieva sa preto, že spoločná fiškálna a hospodárska politika by sa mala stať spoločnou právomocou EÚ a členských štátov;

17. domnieva sa, že pakt stability a rastu ani doložka o nepreberaní záväzkov a zodpovednosti (doložka „no bail-out“, článok 125 ZFEÚ) vo svojej súčasnej podobe nedosahujú zamýšľané ciele; je presvedčený, že EÚ musí zamietnuť pokusy o návrat k protekcionistickým národným politikám a v budúcnosti musí aj naďalej byť otvorenou ekonomikou; upozorňuje, že tento cieľ nemožno dosiahnuť zničením sociálneho modelu;

18. navyše poznamenáva, že súčasný systém dostatočne nezabezpečuje, aby štáty prevzali iniciatívu za uvedené odporúčania; v tomto smere ho zaujíma potenciál Európskej fiškálnej rady s poradnou funkciou a jej budúca úloha spočívajúca v tom, že bude Komisii radiť vo fiškálnej politike vhodnej pre eurozónu ako celok;

19. uvedomuje si, že treba prehodnotiť účinnosť mnohých nedávnych opatrení EÚ oblasti manažmentu a v primárnom práve kodifikovať niektoré rozhodovacie postupy a tiež že treba pevne zakotviť právne základy nového regulačného rámca pre finančný sektor; súhlasí s názorom vyjadreným v „správe piatich predsedov“, že tzv. otvorená metóda koordinácie ako základ pre európske hospodárske stratégie nefunguje;

20. navrhuje teda, aby sa ako doplnok Paktu stability a rastu podľa riadneho legislatívneho postupu prijal „konvergenčný kódex“ ako právny akt, ktorý by stanovil konvergenčné ciele (v oblasti zdaňovania, trhu práce, investícií, produktivity, sociálnej súdržnosti, verejných správnych kapacít a kapacít pre dobrú správu vecí verejných); trvá na tom, že v rámci správy ekonomických záležitostí by dodržiavanie konvergenčného kódexu malo byť podmienkou úplného zapojenia sa do fiškálnej kapacity eurozóny, a žiada, aby každý členský štát predložil návrhy, ako dosiahnuť kritériá konvergenčného kódexu; zdôrazňuje, že normy a fiškálne stimuly sú stanovené v uznesení Európskeho parlamentu o rozpočtovej kapacite pre eurozónu;

21. domnieva sa, že silný sociálny rozmer je nevyhnutný pre komplexnú HMÚ a že článok 9 ZFEÚ v súčasnej podobe nie je dostatočný na to, aby zaručil primeranú rovnováhu medzi sociálnymi právami a hospodárskymi slobodami; žiada preto, aby boli tieto práva na rovnakej úrovni a aby sa zachoval dialóg medzi sociálnymi partnermi;

22. požaduje začlenenie Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii (ďalej len „rozpočtová dohoda“) do právneho rámca EÚ, ako aj začlenenie EMS a jednotného fondu na riešenie krízových situácií do právnych predpisov EÚ, na základe komplexného posúdenia ich vykonávania a so zodpovedajúcim demokratickým dohľadom Európskeho parlamentu, aby sa tak zaručila kontrola a zodpovednosť tých aktérov, ktorí k nim prispievajú; požaduje tiež ďalší rozvoj medziparlamentnej konferencie stanovenej v článku 13 rozpočtovej dohody, aby sa podľa potreby včas mohli konať podstatné diskusie medzi EP a národnými parlamentami;

23. zastáva názor, že na zvýšenie finančnej stability, zmiernenie cezhraničných asymetrických a symetrických šokov, zníženie účinkov krízy a zabezpečenie primeranej miery investícií eurozóna potrebuje rozpočtovú kapacitu založenú na skutočných vlastných zdrojoch a európsku štátnu pokladnicu schopnú požičovať; konštatuje, že táto pokladnica musí byť založená v Komisii a podliehať demokratickej kontrole a zodpovednosti prostredníctvom Európskeho parlamentu a Rady;

Štvrtok 16. februára 2017

24. poukazuje na to, že dodržiavanie má kľúčový význam pre fungovanie hospodárskej a menovej únie, a preto sú potrebné silnejšie vládne funkcie, ako v súčasnosti zabezpečuje Komisia a/alebo Euroskupina, ako aj plne demokratický systém brzd a protiváh prostredníctvom zapojenia Európskeho parlamentu do všetkých aspektov HMÚ; je presvedčený, že na zlepšenie vlastnej iniciatívy sa musí zároveň zabezpečiť zodpovednosť na tej úrovni, kde sa prijímajú alebo vykonávajú rozhodnutia, pričom národné parlamenty majú kontrolovať národné vlády a Európsky parlament má kontrolovať európske výkonné orgány;

25. preto žiada, aby sa výkonná moc sústredila v Komisii vo funkcii ministra financií EÚ, čím by sa Komisii dala možnosť formulovať a realizovať spoločnú hospodársku politiku EÚ spojením makroekonomických, fiškálnych a menových nástrojov, ktoré budú mať oporu v rozpočtovej kapacite eurozóny; minister financií by mal byť zodpovedný za prevádzku EMS a ďalších spoločne využívaných nástrojov vrátane rozpočtovej kapacity a mal by byť jediným vonkajším predstaviteľom eurozóny v medzinárodných organizáciách, najmä vo finančnom sektore;

26. považuje za nevyhnutné, aby sa ministrom financií udelili primerané právomoci zasahovať s cieľom monitorovať konvergenčný kódex a právomoc využívať fiškálne stimuly opísané skôr v texte;

27. bez toho, aby boli dotknuté úlohy Európskeho systému centrálnych bánk, považuje za potrebné umožniť, aby Európsky mechanizmus pre stabilitu vystupoval ako prvý veriteľ poslednej inštanície pre finančné inštitúcie, ktoré sú pod priamym dohľadom alebo dozorom Európskej centrálnej banky; navyše považuje za nevyhnutné, aby Európska centrálna banka mala plné právomoci federálnej rezervnej banky a zároveň si uchovala svoju nezávislosť;

28. napokon vyzýva, aby sa postupne, ale čo najskôr dobudovala banková únia a únia kapitálových trhov na základe zrýchleného časového harmonogramu;

29. považuje za potrebné, aby sa pri určitých postupoch upustilo od požiadavky jednomyselnosti, a tak EÚ mohla zabezpečiť spravodlivé a hladké fungovanie vnútorného trhu a predísť škodlivým daňovým politikám členských štátov; žiada o to, aby sa boj proti daňovým podvodom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým rajom stal základným cieľom EÚ;

Nové výzvy

30. uznáva, že existuje geopolitická, ekonomická a environmentálna potreba vytvorenia skutočnej európskej energetickej únie; zdôrazňuje, že zmena klímy je jednou z kľúčových globálnych výziev, pred ktorými stojí EÚ; okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné ratifikovať a v plnom rozsahu vykonávať Parížsku dohodu a prispôsobiť záväzné klimatické ciele a opatrenia EÚ a že treba zmeniť obmedzenie, podľa ktorého politika EÚ nesmie ovplyvniť právo členského štátu určiť podmienky využívania svojich energetických zdrojov, právo na voľbu medzi rôznymi zdrojmi energie a právo stanoviť všeobecnú štruktúru zásobovania energiou (článok 194 ods. 2 ZFEÚ), aby sa tak zabezpečilo úspešné vykonávanie spoločných politík v oblasti čistej energie a energie z obnoviteľných zdrojov;

31. zdôrazňuje, že rozvoj nových a obnoviteľných zdrojov energie by sa mal zaradiť do zmlúv ako prvoradý cieľ pre EÚ a členské štáty;

32. konštatuje, že zmluvy poskytujú dostatočné prostriedky na zriadenie humánneho a dobre fungujúceho systému riadenia migrácie a azylového systému vrátane európskej pohraničnej a pobrežnej stráže a víta pokrok dosiahnutý v tomto smere; je však presvedčený o tom, že zmluvy, najmä článok 79 ods. 5 ZFEÚ, sú príliš reštriktívne vo vzťahu k iným aspektom migrácie, predovšetkým v súvislosti s vytvorením skutočného európskeho systému legálnej migrácie; zdôrazňuje, že budúci migračný systém EÚ sa musí realizovať v súčinnosti so zahraničnou pomocou a zahraničnou politikou EÚ a musí zjednotiť vnútroštátne kritériá pre udeľovanie azylu a prístup na pracovný trh; trvá na tom, že vykonávanie kontroly hraníc, dohôd s tretími krajinami vrátane spolupráce v oblasti readmisie a návratu a spoločnej azylovej a migračnej politiky by malo podliehať demokratickej kontrole Európskeho parlamentu a že ochrana vnútornej bezpečnosti sa nemôže používať ako zámienka na obchádzanie európskych opatrení;

33. vzhľadom na vážnosť teroristickej hrozby považuje za potrebné, aby sa zdokonalili kapacity EÚ v oblasti boja proti terorizmu a medzinárodnému organizovanému zločinu; zdôrazňuje, že okrem posilnenia koordinácie medzi príslušnými orgánmi a agentúrami v členských štátoch je tiež potrebné, aby Eurojust dostali skutočné právomoci a spôsobilosti na vyšetrovanie a stíhanie, pravdepodobne transformáciou na naozajstný európsky úrad pre vyšetrovanie a boj proti terorizmu, ktorý bude podliehať parlamentnej kontrole;

Štvrtok 16. februára 2017

34. konštatuje, že rôzne teroristické útoky na európskej pôde ukázali, že bezpečnosť by sa lepšie zaistila vtedy, ak by nebola vo výlučnej právomoci členských štátov; navrhuje teda, aby bola spoločnou právomocou, a tak sa v rámci Europolu uľahčilo vytvorenie európskych vyšetrovacích a spravodajských spôsobilostí pod kontrolou súdnicstva; domnieva sa, že v súlade s článkom 73 ZFEÚ medzičasom nič nebráni členským štátom v nadviazaní takejto spolupráce medzi ich službami;

Posilnenie našej zahraničnej politiky

35. s poľutovaním konštatuje, ako uvádza vo svojom uznesení zo 16. februára 2017 o lepšom fungovaní Európskej únie v rámci Lisabonskej zmluvy, že EÚ nedosiahla väčší pokrok pri rozvoji svojej schopnosti dohodnúť a uskutočňovať spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP); konštatuje, že úsilie o zavedenie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky nebolo veľmi úspešné, najmä pokiaľ ide o delbu nákladov a povinností;

36. konštatuje, že iba posilnením spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky môže EÚ ponúknuť presvedčivé odpovede na nové bezpečnostné hrozby a výzvy, a tak bojovať proti terorizmu a nastoliť mier, stabilitu a poriadok vo svojom susedstve;

37. pripomína, že v rámci Lisabonskej zmluvy by sa mohol a mal dosiahnuť väčší pokrok, aj pokiaľ ide o používanie ustanovení o konaní na základe kvalifikovanej väčšiny, avšak zastáva názor, že vysoká predstaviteľka a podpredsedníčka Komisie by mala byť vymenovaná za ministerku zahraničných vecí EÚ a že ju treba podporovať v úsilí stať sa hlavným zástupcom Európskej únie pre vonkajšie veci na medzinárodných fórach, a to nielen na úrovni OSN; domnieva sa, že ministerka zahraničných vecí by mala mať možnosť vymenovávať politických zástupcov; navrhuje preskúmanie fungovania súčasnej Európskej služby pre vonkajšiu činnosť vrátane potreby primeraných rozpočtových zdrojov;

38. zdôrazňuje potrebu urýchleného vytvorenia európskej obrannej únie na posilnenie obrany územia EÚ, ktorá by v rámci strategického partnerstva s NATO umožnila EÚ samostatne konať pri operáciách v zahraničí, hlavne s cieľom stabilizovať susedstvo, a tak zlepšiť úlohu EÚ ako garanta vlastnej obrany a garanta bezpečnosti, v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov; upozorňuje na francúzsko-nemeckú iniciatívu zo septembra 2016 a na taliansku iniciatívu z augusta 2016, ktoré sú užitočnými príspevkami k tejto téme; zdôrazňuje, že Európsky parlament musí byť v plnom rozsahu zapojený do všetkých fáz vytvárania európskej obrannej únie a musí mať právo súhlasu v prípade zahraničných operácií; vzhľadom na význam európskej obrannej únie by mala byť v zmluvách výslovne stanovená možnosť jej vytvorenia; navyše by sa popri Európskej službe pre vonkajšiu činnosť malo zriadiť Generálne riaditeľstvo pre obranu (GR Obrana), zodpovedné za vnútorné aspekty spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky;

39. zdôrazňuje, že treba zvýšiť zdroje vyčlenené na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby sa zabezpečilo spravodlivejšie rozdelenie nákladov na vojenské operácie vykonávané v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky alebo európskej obrannej únie;

40. navrhuje, aby sa na podporu SZBP zriadil európsky spravodajský úrad;

Ochrana základných práv

41. pripomína, že Komisia je strážkyňou zmlúv a hodnôt EÚ uvedených v článku 2 Zmluvy o EÚ; vzhľadom na rôzne možné porušenia hodnôt EÚ v niekoľkých členských štátoch sa domnieva, že súčasný postup podľa článku 7 Zmluvy o EÚ je nedostatočný a ťažkopádny;

42. zdôrazňuje, že rešpektovanie a ochrana základných hodnôt EÚ sú pilierom EÚ ako spoločenstva založeného na hodnotách a spojitom medzi členskými štátmi;

43. navrhuje, aby sa článok 258 ZFEÚ zmenil tak, aby Komisii výslovne umožňoval podať „žalobu za systematické porušovanie“ proti členskému štátu, ktorý porušuje základné hodnoty; túto žalobu za systematické porušovanie chápe ako súbor viacerých súvisiacich individuálnych žalôb za porušovanie, ktoré svedčia o tom, že členský štát závažne a trvalo porušuje článok 2 Zmluvy o EÚ;

44. navrhuje rozšíriť právo fyzických a právnických osôb, ktoré sú priamo alebo individuálne poškodené konaním štátu, podať žalobu pred Súdny dvorom za údajné porušenie Charty základných práv inštitúciami EÚ alebo členským štátom, a to zmenou článkov 258 a 259 ZFEÚ;

Štvrtok 16. februára 2017

45. odporúča zrušenie článku 51 Charty základných práv a premenu charty na Listinu práv EÚ;
46. okrem toho je presvedčený, že občania by mali mať k dispozícii viac nástrojov participatívnej demokracie na úrovni EÚ; navrhuje preto, aby sa posúdila možnosť zaradiť do zmlúv ustanovenie o referende na úrovni EÚ o otázkach súvisiacich s opatreniami a politikami EÚ;

Väčšia demokracia, transparentnosť a zodpovednosť

47. navrhuje zmeniť Komisiu na hlavný výkonný orgán alebo vládu EÚ s cieľom posilniť tzv. metódu Únie, zvýšiť transparentnosť a zlepšiť efektívnosť a účinnosť opatrení prijatých na úrovni EÚ;
48. opakuje svoju výzvu na podstatné zmenšenie veľkosti novej Komisie a na zníženie počtu jej podpredsedov na dvoch: ministra financií a ministra zahraničných vecí; navrhuje, aby sa rovnaké obmedzenia uplatnili na Dvor audítorov;
49. víta úspešný nový postup, pri ktorom európske politické strany propagujú svojich hlavných kandidátov na predsedu európskej výkonnej moci, ktorých volí Európsky parlament na návrh Európskej rady, ale domnieva sa, že v nasledujúcich voľbách by mali mať možnosť byť oficiálnymi kandidátmi vo všetkých členských štátoch;
50. zdôrazňuje, že zapájanie občanov do politického procesu v ich krajine pobytu pomáha budovaniu demokracie, a žiada, aby sa volebné práva občanov s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, ako sa uvádza v článku 22 ZFEÚ, rozšírili aj na všetky ostatné voľby;
51. pripomína, že na základe rozhodnutia Európskej rady z 28. júna 2013 o vytvorení systému, ktorý umožní pred každými voľbami do Európskeho parlamentu prerozdeliť kreslá jednotlivým členským štátom objektívnym, spravodlivým, trvalým a transparentným spôsobom, v súlade so zásadou zostupnej proporcionality a berúc do úvahy akékoľvek zmeny počtu členských štátov a demografický vývoj;
52. pripomína mnohé vyhlásenia v prospech jediného sídla pre Európsky parlament, berúc do úvahy symbolickú hodnotu takéhoto kroku a skutočné úspory, ktoré by sa tak dosiahli;
53. pripomína svoju požiadavku na jediné sídlo Európskeho parlamentu a svoje odhodlanie iniciovať riadny postup revízie zmlúv podľa článku 48 Zmluvy o EÚ s cieľom navrhnuť potrebné zmeny v článku 341 ZFEÚ a Protokole č. 6, ktoré umožnia Európskemu parlamentu rozhodnúť o umiestnení jeho sídla a jeho vnútornej organizácii;
54. navrhuje, aby sa všetky zloženia Rady a Európskej rady pretransformovali na Radu štátov, pričom hlavnou zodpovednosťou Európskej rady by bolo poskytovať usmernenie a zabezpečovať súdržnosť s ostatnými zloženiami;
55. domnieva sa, že Rada a jej špecializované zloženia, ako druhá komora legislatívy EÚ, by mala v záujme odbornosti, profesionality a kontinuity nahradiť rotujúce šesťmesačné predsedníctvo systémom stáleho predsedníctva zvoleného spomedzi jej členov; navrhuje, aby rozhodnutia Rady prijímalo jediné zákonodarné zloženie Rady, zatiaľ čo existujúce špecializované legislatívne zloženia Rady by sa mali pretransformovať na prípravné orgány, podobné výborom v Európskom parlamente;
56. navrhuje, aby členské štáty mali možnosť stanoviť zloženie svojho národného zastúpenia v špecializovaných zlozeniach Rady, pričom toto zastúpenie môže pozostávať zo zástupcov príslušných národných parlamentov, zástupcov vlád alebo ich kombinácie;
57. zdôrazňuje, že po vytvorení pozície ministra financií EÚ by sa mala Euroskupina považovať za formálne špecializované zloženie Rady s legislatívnou a kontrolnou funkciou;
58. žiada, aby sa v Rade ďalej upúšťalo od postupov jednomyselného hlasovania v oblastiach, kde sa ešte požívajú, napríklad v zahraničných a obranných veciach, fiškálnej oblasti a sociálnej politike, a namiesto toho sa hlasovalo kvalifikovanou väčšinou, aby sa existujúce mimoriadne legislatívne postupy zmenili na riadne legislatívne postupy a aby sa konzultačný postup v plnom rozsahu nahradil spolurozhodovacím postupom medzi Európskym parlamentom a Radou;

Štvrtok 16. februára 2017

59. domnieva sa, že pri posilnení riadenia eurozóny treba venovať náležitú pozornosť záujmom tých členských štátov, ktoré ešte nie sú súčasťou eurozóny („prístupujúce krajiny“);

60. uznáva dôležitú úlohu, ktorú v súčasnom inštitucionálnom poriadku EÚ zohrávajú národné parlamenty, a najmä ich úlohu pri transpozícii právnych predpisov EÚ do vnútroštátneho práva a úlohu, ktorú by zohrávali pri *ex ante* a *ex post* kontrole legislatívnych rozhodnutí a politických rozhodnutí, ku ktorým dospejú ich členovia Rady vrátane jej špecializovaných zložení; navrhuje preto, aby sa právomoci národných parlamentov doplnili a posilnili zavedením postupu „zelenej karty“, v rámci ktorého by národné parlamenty mohli predkladať Rade na zváženie legislatívne návrhy;

61. rešpektuje síce úlohu národných parlamentov a zásadu subsidiarity, no zároveň uznáva výlučné právomoci EÚ v rámci spoločnej obchodnej politiky; žiada, aby sa v tomto smere jasne vytýčili právomoci EÚ a členských štátov; konštatuje, že toto vytýčenie by sa pozitívne prejavilo v zamestnanosti a raste v EÚ aj u jej obchodných partnerov;

62. okrem toho navrhuje, aby sa v súlade s bežnou praxou vo viacerých členských štátoch obom zákonodarným komorám EÚ – Rade, a najmä Európskemu parlamentu ako jedinej inštitúcii, ktorú priamo volia občania, – udelilo právo legislatívnej iniciatívy, bez toho, aby bola dotknutá základná legislatívna právomoc Komisie;

63. zastáva názor, že podľa článkov 245 a 247 ZFEÚ by nielen Rada a Komisia, ale aj Európsky parlament mal mať právo podať žalobu na Súdny dvor Európskej únie prípade, ak člen alebo bývalý člen Komisie porušuje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zmlúv, dopustil sa závažného pochybenia alebo nespĺňa podmienky predpísané pre výkon funkcie;

64. trvá na tom, že vyšetrovacie právo Európskeho parlamentu by sa malo posilniť a Európskemu parlamentu by sa mali udeliť konkrétne, skutočné a jasne vymedzené právomoci, ktoré by lepšie zodpovedali jeho politickému postaveniu a kompetenciám vrátane práva predvolať svedkov, mať úplný prístup k dokumentom, viesť vyšetrovanie na mieste a ukladať sankcie za nedodržanie povinností;

65. je presvedčený, že pre rozpočet EÚ treba zabezpečiť systém skutočných vlastných zdrojov, pričom jeho hlavnými zásadami budú jednoduchosť, spravodlivosť a transparentnosť; podporuje odporúčania skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje týkajúce sa diverzifikácie príjmov rozpočtu EÚ vrátane nových vlastných zdrojov, aby sa znížil podiel príspevkov založených na HND do rozpočtu EÚ v záujme upustenia od prístupu primeranej návratnosti uplatňovaného členskými štátmi; v tejto súvislosti žiada o postupné zrušenie všetkých foriem korekcií;

66. v tejto súvislosti navrhuje, aby pri rozhodovacích postupoch pre vlastné zdroje aj VFR nastal posun od jednomyselného hlasovania k hlasovaniu kvalifikovanou väčšinou, čo by prinieslo skutočné spolurozhodovanie medzi Radou a Európskym parlamentom vo všetkých rozpočtových otázkach; opakuje tiež svoju výzvu, aby sa obdobie VFR zhodovalo s funkčným obdobím Európskeho parlamentu a európskej exekutívy, a trvá na tom, že finančné prostriedky všetkých agentúr EÚ by sa mali stať neoddeliteľnou súčasťou rozpočtu EÚ;

67. zdôrazňuje potrebu uplatňovať na prijatie nariadenia o VFR riadny legislatívny postup, a to s cieľom zosúladiť ho s postupom rozhodovania v prípade prakticky všetkých viacročných programov EÚ vrátane ich príslušných pridelených finančných prostriedkov, ako aj s rozpočtom EÚ; domnieva sa, že postup súhlasu zbavuje Európsky parlament rozhodovacej právomoci, ktorú uplatňuje pri prijímaní ročných rozpočtov, zatiaľ čo zásada jednomyselnosti v Rade znamená, že dohoda predstavuje najnižší spoločný menovateľ, lebo vychádza z potreby zabrániť vetu jediného členského štátu.

68. konštatuje, že zoznam inštitúcií uvedených v článku 13 Zmluvy o EÚ sa líši od zoznamu uvedeného v článku 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách; domnieva sa, že nariadenie o rozpočtových pravidlách už zodpovedá súčasnej praxi;

69. domnieva sa, že v niekoľkých prípadoch sa znenie ZFEÚ líši od praxe a ducha zmluvy; zastáva názor, že tieto nezrovnalosti treba napraviť v súlade so zásadami demokracie a transparentnosti;

Štvrtok 16. februára 2017

70. pripomína, že každá inštitúcia, ako sa vymedzuje v článku 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách, má autonómiu na plnenie vlastného oddielu rozpočtu podľa článku 55 nariadenia o rozpočtových pravidlách; poukazuje na to, že táto autonómia takisto zahŕňa podstatnú mieru zodpovednosti v súvislosti s využívaním pridelených finančných prostriedkov;

71. poukazuje na to, že na vykonávanie účinného dohľadu nad plnením rozpočtu EÚ zo strany inštitúcií a orgánov je nevyhnutná *bona fide*, účinnejšia spolupráca s Európskym parlamentom, úplná transparentnosť pri používaní finančných prostriedkov, ako aj to, aby všetky inštitúcie každoročne predkladali dokument o opatreniach, ktoré prijali v nadväznosti na odporúčanie Európskeho parlamentu na udelenie absolutória; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada nedodržiava tento postup, a domnieva sa, že tento dlhotrvajúci stav nie je odôvodniteľný a narúša dobré meno celej EÚ;

72. konštatuje, že postup udeľovania absolutória samostatne jednotlivým inštitúciám a orgánom EÚ je dlhodobou praxou, ktorá sa zaviedla s cieľom zaručiť transparentnosť a demokratickú zodpovednosť voči daňovníkom EÚ, a je prostriedkom na overenie relevantnosti a transparentnosti používania finančných prostriedkov EÚ; zdôrazňuje, že to skutočne zaručuje právo a povinnosť Európskeho parlamentu kontrolovať celý rozpočet EÚ; pripomína názor Komisie vyjadrený v januári 2014, že všetky inštitúcie sú bez výnimky a v plnej miere súčasťou postupu riešenia poznámok Európskeho parlamentu, ktoré vznesie v postupe udelenia absolutória, a že by mali vždy spolupracovať s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie postupu udelenia absolutória;

73. ak má Európsky parlament prijať informované rozhodnutie o udelení absolutória, je nevyhnutné, aby mu inštitúcie poskytli priamo svoje výročné správy o činnosti a úplné informácie v odpovediach na otázky položené počas postupu udeľovania absolutória;

74. zastáva názor, že ZFEÚ musí zabezpečiť právo Európskeho parlamentu na kontrolu celého rozpočtu EÚ, a nie iba tej časti, ktorú spravuje Komisia; naliehavo preto vyzýva, aby kapitola 4 hlavy II ZFEÚ – Finančné ustanovenia – bola zodpovedajúcim spôsobom aktualizovaná tak, aby sa práva a povinnosti stanovené v tejto kapitole vzťahovali v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách na všetky inštitúcie a orgány;

75. zdôrazňuje, že všetky členské štáty by mali byť povinné každoročne predkladať vyhlásenie o tom, ako využívajú finančné prostriedky EÚ;

76. uznáva kľúčovú úlohu Dvora audítorov pri zabezpečovaní lepšieho a premyslenejšieho využívania výdavkov z rozpočtu EÚ, pri zisťovaní prípadov podvodu, korupcie a neoprávneného využívania finančných prostriedkov EÚ a pri poskytovaní odborného úsudku o tom, ako lepšie riadiť financovanie z prostriedkov EÚ; pripomína význam úlohy Dvora audítorov ako európskeho verejného audítorského úradu;

77. domnieva sa, že vzhľadom na dôležitú úlohu, ktorú zohráva Európsky dvor audítorov pri audite zhromažďovania a využívania finančných prostriedkov EÚ, je absolútne nevyhnutné, aby inštitúcie plne zohľadňovali jeho odporúčania;

78. konštatuje, že zloženie Dvora audítorov a jeho postup vymenúvania sú ustanovené v článkoch 285 a 286 ZFEÚ; domnieva sa, že Európsky parlament a Rada by mali mať rovnaké postavenie pri vymenúvaní členov Dvora audítorov, aby sa zabezpečila demokratická legitimita, transparentnosť a úplná nezávislosť týchto členov; žiada Radu, aby v plnej miere rešpektovala rozhodnutia prijaté Európskym parlamentom po vypočutí kandidátov nominovaných na členov Dvora audítorov;

79. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré postupy vymenúvania viedli ku konfliktom medzi Európskym parlamentom a Radou, pokiaľ ide o výber vhodných kandidátov; zdôrazňuje, že v súlade so zmluvou je úlohou Európskeho parlamentu hodnotiť kandidátov; zdôrazňuje, že tieto konflikty môžu poškodiť dobré pracovné vzťahy, ktoré má Dvor audítorov s uvedenými inštitúciami, a mohli by závažným spôsobom negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť, a teda efektívnosť Dvora audítorov; zastáva názor, že Rada by mala v duchu dobrej spolupráce medzi inštitúciami EÚ akceptovať rozhodnutia, ktoré Európsky parlament prijal na základe vykonaných vypočutí;

Štvrtok 16. februára 2017

80. žiada, aby sa stanovil právny základ umožňujúci zriadenie agentúr EÚ, ktoré by mohli plniť osobitné výkonné a vykonávacie funkcie, ktoré by im v súlade s riadnym legislatívnym postupom zverili Európsky parlament a Rada;

81. pripomína, že v súlade so zmluvami udeľuje Európsky parlament Komisii absolutorium na plnenie rozpočtu; vzhľadom na to, že všetky inštitúcie a orgány EÚ riadia svoje rozpočty nezávisle, zastáva názor, že Európsky parlament by mal mať výslovnú právomoc udeľovať absolutorium všetkým inštitúciám a orgánom EÚ a tieto orgány a inštitúcie by mali byť povinné plne spolupracovať s Európskym parlamentom;

82. domnieva sa, že súčasný postup ratifikácie zmluvy je príliš nepružný na to, aby vyhovoval takému nadnárodnému spoločenstvu, akým je EÚ; navrhuje povoliť, aby zmeny zmlúv mohli nadobudnúť účinnosť ak nie prostredníctvom celoeurópskeho referenda, tak po ratifikácii kvalifikovanou väčšinou štyroch pätín členských štátov po získaní súhlasu Európskeho parlamentu;

83. žiada, aby Súdny dvor získal plnú právomoc nad všetkými politikami EÚ v otázkach právnej povahy, ako je zvykom v demokratickom systéme založenom na zásadách právneho štátu a deľby moci;

Ústavodarný proces

84. zaväzuje sa, že bude v týchto dôležitých ústavných zmenách zohrávať vedúcu úlohu, a je odhodlaný včas predložiť svoje vlastné návrhy zmien zmluvy;

85. zastáva názor, že 60. výročie Rímskej zmluvy by bolo vhodnou príležitosťou na začatie úvah o budúcnosti EÚ a dohodnutie sa na vízii pre súčasné a budúce generácie európskych občanov, ktorá by mala viesť ku konventu s cieľom pripraviť EÚ na nasledujúce desaťročia;

o

o o

86. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Európskej rade, Rade, Komisii, Súdnemu dvoru Európskej únie, Európskej centrálnej banke, Dvoru audítorov, Výboru regiónov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a parlamentom a vládam členských štátov.
